

Poznań, dnia 21 października 2008 r.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W POZNANIU

61-662 Poznań, ul. Dożynkowa 9H

 (61) 64 63 800, fax (61) 64 63 801

P/08/151

LPO-41025-2-2008

Pani

Maria Bratkowska

Burmistrz Wyrzyska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701)*, zwanej dalej „*ustawą o NIK*,” Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miejski w Wyrzysku, zwany dalej „*Urzędem*”, w zakresie pobierania oraz wykorzystania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006-2008 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 października 2008 r., uwzględniając wyjaśnienia Pani Burmistrz złożone w trybie *art. 59 ust. 2 ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację przez Urząd zadań z zakresu regulowania lokalnego rynku napojów alkoholowych, głównie ze względu na nieprzestrzeganie obowiązujących warunków udzielania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, pozytywnie zaś, mimo stwierdzonych uchybień, NIK ocenia sposób wykorzystania środków finansowych pozyskanych z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Z ustaleń kontroli wynika, że Rada Miejska w Wyrzysku prawidłowo zrealizowała wynikający z *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości*

*i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*¹, obowiązek ustalenia stosownymi aktami prawa miejscowego liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. Działalność Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oparta była na ustalonych przez Radę Miejską programach. Organ wykonawczy Gminy corocznie składał Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, co NIK ocenia pozytywnie. Zastrzeżenia NIK budzi bardzo ogólnikowe sformułowanie celów i działań zawartych w ww. programach. NIK negatywnie ocenia natomiast nie realizowanie wynikającego z *art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*², obowiązku składania Radzie Miejskiej rocznych raportów z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz Wyrzyska wydał 167 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w 2006 r. – 94 zezwoleń; w 2007 r. – 58; w I półroczu 2008 r. – 15), tj. w ilości wykazującej tendencję malejącą i nieprzekraczającą uchwalonego przez Radę Miejską limitu punktów sprzedaży. Nie stwierdzono przypadków naruszenia przy wydawaniu zezwoleń ustalonych przez Radę Miejską zasad sytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych ani ustalonej przez ten organ liczby punktów, w których sprzedaje się napoje zawierające powyżej 4,5% alkoholu. Szczegółowe badania sposobu załatwienia 21 wniosków zakończonych wydaniem łącznie 33 zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w 2007 r., ujawniło szereg nieprawidłowości, a mianowicie stwierdzono, że:

- żaden z analizowanych 21 wniosków nie spełniał w całości wymogów określonych w *art.18 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Na przykład w żadnym z tych wniosków nie podano numeru wpisu przedsiębiorcy do rejestru lub ewidencji działalności gospodarczej, w 19 wnioskach, wnioskodawcy nie określili przedmiotu prowadzonej działalności gospodarczej, w 6 nie wskazano adresu miejsca składowania napojów alkoholowych. Osiemnaście wniosków było niekompletnych, gdyż wnioskodawcy nie dopełnili obowiązku złożenia wszystkich wskazanych w *art. 18 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* dokumentów;
- 12 przedsiębiorcom wydano wnioskowane przez nich zezwolenia, mimo, że nie spełnili wynikającego z *art. 11¹ ust.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu*

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.

² Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zm.

alkoholizmowi obowiązku wcześniejszego wniesienia na rachunek gminy wymaganej opłaty. Opłaty te wniesione zostały dopiero po wydaniu zezwoleń;

- w 1 przypadku 2 zezwolenia zostały wydane w oparciu o wniosek mający istotną wadę formalną, a mianowicie został podpisany przez osobę nie posiadającą upoważnienia do działania w imieniu wnioskodawcy.

NIK negatywnie ocenia ograniczenia nadzoru nad przestrzeganiem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie do kontroli przeprowadzanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), w związku z rozpatrywaniem wniosków o wydanie kolejnego zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Zastrzeżenia NIK budzi też sposób dokumentowania tych kontroli. Większość protokołów z tych kontroli (w 2006 r. – 46,7%, a w 2007 r. – 88%), podpisywanych było jednoosobowo przez przewodniczącą GKRPA, mimo, że w kontrolach brali udział także inni członkowie tej komisji, a ze sporządzonych na okoliczność ww. kontroli protokołów nie wynika w szczególności, czy przedmiotowe kontrole dokonane były w obecności osoby reprezentującej podmiot kontrolowany.

Urząd w kontrolowanym okresie wywiązywał się z wynikającego z *art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, obowiązku przeznaczenia dochodów uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia wyłącznie na realizację gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W latach 2006-2007 Gmina uzyskała z tytułu przedmiotowych opłat dochody w łącznej kwocie 355.582,72 zł. W tym samym czasie na wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczono 340.692,12 zł, co odpowiada 95,8% dochodów uzyskanych z opłat za zezwolenia. Zauważyć przy tym trzeba, że w uchwale budżetowej na rok 2008 (po zmianach) zaplanowano wydatki na realizację ww. zadań w wysokości 202.949,85 zł, tj. na kwotę 21.249,85 zł wyższą niż planowane dochody z tytułu opłat.

Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK szczegółowe badanie wydatków z rozdziałów 85153 i 85154 klasyfikacji budżetowej (wydatki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi) zrealizowanych przez Urząd w 2007 r. nie ujawniło wydatkowania środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu niezgodnie z postanowieniami *art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Zastrzeżenia NIK budzi jednak ogólnikowość zapisów w umowach o dotacje

udzielane stowarzyszeniom sportowym na realizację zadań o nazwie „Profilaktyka uzależnień i promocji zdrowia realizowana przez stowarzyszenia sportowe”. Oferty stowarzyszeń ani umowy nie określały szczegółowo grupy adresatów podejmowanych działań ani ich precyzyjnego wymiarowania. Informacji w tym zakresie brak było również w większości składanych przez te stowarzyszenia sprawozdań z wykorzystania dotacji. Sprawozdania takie akceptowane były przez Urząd bez zastrzeżeń.

Na uwagę zasługuje również fakt, że obowiązująca w okresie objętym kontrolą uchwała Nr XVI/85/99 Rady Miejskiej w Wyrzysku z dnia 29.12.1999 r., w oparciu o którą udzielone były z budżetu gminy dotacje na realizację zadań zleconych podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych oparta była na podstawie uchylonej już *ustawy o finansach publicznych z dnia 26 listopada 1998 r.*

Niezależnie od powyższego kontrola ujawniła takie nieprawidłowości jak opóźnienia w przekazywaniu pierwszych transz niektórym jednostkom wykonującym zleczone zadania publiczne (na kwotę 53.375 zł) oraz błędne zakwalifikowanie w ewidencji księgowej wydatków w kwocie 7.270 zł (wydatek zakwalifikowany w § 3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych, zamiast w § 4170 – wynagrodzenia bezosobowe).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Podjęcie działań w kierunku bardziej precyzyjnego określenia w gminnych programach przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.*
- 2. Realizację wynikającego z przepisu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii obowiązku przedstawiania Radzie Miejskiej rocznych raportów z realizacji Programów Przeciwdziałania Narkomanii.*
- 3. Rzetelne weryfikowanie spełnienia przez przedsiębiorców warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym zgodności składanych przez nich wniosków z wymogami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.*
- 4. Rozszerzenie kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z udzielonych im zezwoleń oraz zapewnienia rzetelnego dokumentowania tych kontroli.*

5. *Precyzyjne określanie w umowach ze stowarzyszeniami sportowymi zlecanych im do realizacji zadań publicznych z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia.*
6. *Zapewnienie terminowego przekazywania dotacji jednostkom realizującym zadania publiczne.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. A/a